

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 14/2020-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Margita Hrivňáková & partners, s. r. o., Májkova 3, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Margita Hrivňáková, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 582/2015 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 582/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2.1 Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v napadnutom konaní ako povinná z exekúcie vedenej na podklade rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 7 C 425/2013-27 zo 17. marca 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 230/2014-79 zo 14. januára 2015, ktorým bolo rozhodnuté o určení vyživovacej povinnosti sťažovateľky voči jej plnoletej dcére [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oprávnená“), vo výške 180 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci od 18. novembra 2013 pod následkami výkonu rozhodnutia. Okresný súd svojím poverením č. 5702 085238 z 8. júla 2015 poveril výkonom exekúcie súdneho exekútora JUDr. Michala Brožinu, Exekútorský úrad Svidník, Stropkovská 3, Svidník (ďalej len „súdny exekútor“). Súdny exekútor upovedomením o začatí exekúcie č. k. EX 4226/2015-6 z 27. júla 2015 písomne oznámil sťažovateľke začatie exekučného konania o vymoženie pohľadávky oprávnenej na dlžnom výživnom spolu s príslušenstvom. V ďalšom okresný súd svojím uznesením č. k. 5 Er 582/2015-36 z 29. júna 2016 (vydaným vyšším súdnym úradníkom) v spojení s ďalším uznesením č. k. 5 Er 582/2015-51 z 9. februára 2017 (vydaným zákonným sudcom v odvolacom konaní) rozhodol o zamietnutí sťažovateľkou podaných námietok (vrátane trov

exekúcie) proti upovedomeniu súdneho exekútora o začatí exekúcie č. k. EX 4226/2015-6 z 27. júla 2015.

2.2 Sťažovateľka napadla uznesenie okresného súdu č. k. 5 Er 582/2015-51 z 9. februára 2017 mimoriadnym opravným prostriedkom, a to dovolaním doručeným okresnému súdu 18. apríla 2017. Svojím ďalším podaním doručeným okresnému súdu 25. apríla 2017 navrhla zastavenie exekúcie/zastavenie napadnutého konania z dôvodu uhradenia zmeškaného výživného v plnom rozsahu a pravidelného plnenia bežného výživného oprávnenej, k čomu sa aj výslovne zaviazala. Okresný súd svojím uznesením č. k. 5 Er 582/2015-143 z 31. januára 2018 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 10 CoE 21/2018-172 z 31. mája 2018 rozhodol o zastavení vedeného exekučného konania a o tom, že súdny exekútor má nárok na náhradu trov exekúcie proti sťažovateľke ako povinnej z exekúcie. Okresný súd predložil 23. apríla 2019 sťažovateľkou podané dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na dovolacie konanie.

3.1 Sťažovateľka v rámci svojej argumentácie skonštatovala, že *„Nakoľko za 2 roky od podania dovolania Okresný súd Humenné nepredložil veci dovolaciemu súdu bezodkladne podľa § 437 CSP a je nečinný, má... dôvodné pochybnosti o dosiahnutie rozhodnutia súdu riadne a včas, a tým aj zabráneniu prípadného nepokračovania v ohrozovaní sťažovateľky.“*. Sťažovateľka zastáva názor, že *„... takýmto postupom súdu je porušované základné právo sťažovateľky, aby bolo vo veci rozhodnuté bez zbytočných prietáhov v konaní.“*. Zároveň poukazuje na to, že *„Základnou povinnosťou súdu a sudcu je... zabezpečiť procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sťažovateľka obrátila na súd. Odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Samotným predložením veci dovolaciemu súdu sa pritom právna neistota sťažovateľky neodstráni, nakoľko k stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu.“*. Podľa právneho názoru sťažovateľky stav právnej neistoty pretrváva naďalej napriek tomu, že *„(i) sťažovateľka postupovala v konaní efektívne – podala riadne a včas dovolanie, (ii) náležite ho zdôvodnila, svoje tvrdenia preukázala listinnými dôkazmi, (iii) podanie sťažovateľky nie je v žiadnom ohľade nejasné, nakoľko súd nevyzval sťažovateľku na doplnenie podania, (iv)*

súdne oddelenie v predmetnom spore bolo viackrát telefonicky kontaktované právnym zástupcom sťažovateľky o stave konania a dôvodoch nečinnosti, (v) predsedníčka okresného súdu bola sťažnosťou upovedomená o prieťahoch v konaní so žiadosťou o zjednanie nápravy, (vi) zo spisu nie je zrejmý relevantný dôvod, ktorý by bol príčinou neprimeranej dĺžky konania, (vii) neexistuje žiadna prekážka plynulého postupu konania, (viii) dotknuté konanie z právneho hľadiska nemožno považovať za zložité a nakoniec (ix) spis je procesne pripravený na prejednanie veci pred súdom. “.

3.2 V druhej rovine svojej argumentácie sťažovateľka pomerne rozsiahlo odôvodnila svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia, ktorý je podľa jej názoru verifikovaný tým, že jej bola postupom okresného súdu v napadnutom konaní spôsobená ujma, a to:

„a) majetková - vymáhanie pohľadávky od povinnej v exekučnom konaní vo výške bežného výživného 180 Eur mesačne (od podania odvolania sťažovateľkou zo dňa 21. 7. 2016 do 7. 2. 2018 t.j. za 17 mesiacov x 180 Eur = 3.060,- Eur), napriek tomu že bežné výživné riadne a včas platila pred exekučným konaním dobrovoľne, trovy exekúcie podľa Upovedomenia o začatí exekúcie predbežne vyčíslené v predbežnej výške 2.022,90 Eur, náklady na právne zastúpenie advokátskou kanceláriou (v odvolacom konaní vo veci námietok proti exekúcii, v dovolacom konaní záloha 500 Eur, v konaní pred ústavným súdom záloha 500 Eur) a ďalšie nenávratné výdavky s konaním súvisiace,

b) nemajetková pretransformovaná do majetkovej ujmy (poškodenie dobrého mena a povesti sťažovateľky, strata dôvery v súdnu ochranu, právna neistota). Stav právnej neistoty v ktorej sa sťažovateľka nachádza pre nečinnosť Okresného súdu Humenné, má aj nepriaznivý vplyv na psychiku sťažovateľky, ktorá nemala žiadnu možnosť ovplyvniť dĺžku konania, čo v nej vyvolalo pocit bezmocnosti, a to aj pri aktívnom uplatňovaní jej práv. Sťažovateľka sa cíti súdnymi prieťahmi duševne, fyzicky a finančne vyčerpaná, má pocit, že ju nikto nechápe, utrpela jej vážnosť a dôveryhodnosť v zamestnaní, čo sa s ňou bude spájať celý produktívny život. “

Teda podľa názoru sťažovateľky *„Neoprávnené exekučné konanie, zablokovanie účtu v banke, blokácia na osobnom motorovom vozidle sťažovateľky (blokovanie ešte aj v súčasnosti!), nemožnosť dispozície so svojím vlastníctvom, predstavovalo a predstavuje pre sťažovateľku výrazný a citelný zásah do jej majetkovej ale aj duševnej sféry. Počas*

neoprávneného, neúčelného exekučného výkonu sťažovateľka čelila rôznym invektívam, verejnej potupe, zosmiešneniu či už v profesijnom okruhu osôb – medzi kolegami v práci a u zamestnávateľa (nakolko jej boli vykonávané zrážky zo mzdy), v rodinnom živote, na úradoch, v pobočke banky (kde sa o blokácii dozvedela). Pričom exekúcia navodzuje o sťažovateľke dehonestujúci obraz, že by mala byť neplatičom, akoby sa vyhýbala plneniu svojich rodičovských povinností, jednala nečestne, čo nie je pravda.“

4. Na podklade uvedeného sťažovateľka v petite podanej ústavnej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa Čl. 46 ods. 1 a Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 5Er/582/2015 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 5Er/582/2015 sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľke sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.500,- Eur...

4. Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 415,51 Eur...“

5. Vec sťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení Miroslav Duriř (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditř a Libor Duřa.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. S účinnosťou od 1. marca 2019 upravuje konanie pred ústavným súdom zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

11. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

12. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, rovnako tak aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v ich všeobecnom poňatí je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy, obdobne tak aj čl. 6 ods. 1 dohovoru v relevantnej časti ustanovujú imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

13. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj názor (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 32/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 22/01, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 37/02, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, IV. ÚS 102/05), v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva/práv, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02). Ústavný súd teda poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie predmetného základného práva ešte trvalo alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (rozsudok ESLP vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05)].

14. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže preto vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06). Ak teda v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a v rovnakom rozsahu aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu týchto práv, ktorých spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/05).

15. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 66/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 61/03, I. ÚS 92/03, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09). Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

16. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) alebo konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné jeho uzavretie spravidla očakávať (porov. rozsudky EŠLP vo veci Libanský proti Českej republike či Králiček proti Českej republike), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011). Teda zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie týchto práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, resp. pred orgánom, ktorý je nositeľom verejnej moci, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priesťahoch (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, IV. ÚS 343/04, III. ÚS 233/06).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

17.1 Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť vecí, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04).

17.2 V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (rozsudok ESĽP vo veci *Záborský a Šmáriková v. Slovensko*, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

III.1 Právna a faktická zložitosť vecí

18. Pokiaľ ide o zložitosť vecí, ústavný súd konštatuje, že vec spadá do bežnej agendy všeobecných súdov a nemožno ju považovať za skutkovo či právne zložitú.

III.2 Správanie účastníka konania

19. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania, ústavný súd konštatuje, že zo strany sťažovateľky zaznamenal dvojkoľajný postup v napadnutom konaní. Sťažovateľka na jednej strane 18. apríla 2017 doručila okresnému súdu dovolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 Er 582/2015-51 z 9. februára 2017, aby v zapätí 25. apríla 2017 doručila okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie. Ústavný súd sa pozastavuje nad postupom sťažovateľky, ktorá sa na jednej strane domáha prostredníctvom podanej ústavnej sťažnosti ochrany

svojich označených práv v dovolacom konaní, pričom v rozpore s touto procesnou aktivitou vyznieva jej návrh na zastavenie vedeného exekučného konania, ktorému bolo aj vyhovené uznesením okresného súdu č. k. 5 Er 582/2015-143 z 31. januára 2018 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 10 CoE 21/2018-172 z 31. mája 2018. Postup sťažovateľky, ktorá sa v dovolacom konaní domáha ochrany svojho práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v právoplatne zastavenom exekučnom konaní, považuje ústavný súd za obsolentný postup. Je pravdou, že sťažovateľkin postup v napadnutom konaní po podaní dovolania, ako aj návrhu na zastavenie exekučného konania sa nevyznačoval z jej strany prietahmi, teda sťažovateľka promptne reagovala na pokyny a výzvy okresného súdu, avšak okrem otázky prípustnosti samotného dovolania v exekučnom konaní je potrebné poukázať na samotnú podstatu označených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá spočíva v odstránení stavu právnej neistoty, v ktorej sa účastník konania nachádza v čase pred rozhodnutím orgánu verejnej moci/súdnej moci (bližšie pozri body 12, 13 a 14). Tento stav právnej neistoty bol odstránený v sťažovateľkinom prípade tým, že okresný súd rozhodol o jej návrhu na zastavenie vedeného exekučného konania svojím uznesením č. k. 5 Er 582/2015-143 z 31. januára 2018 a sťažovateľka podala odvolanie len proti jeho výroku o náhrade trov exekučného konania súdnemu exekútorovi. Je preto otázne, ako by prípadné pozitívne rozhodnutie dovolacieho súdu (v prípade prípustnosti dovolania) mohlo zmeniť právne postavenie sťažovateľky v právoplatne zastavenom exekučnom konaní.

III.3 Postup okresného súdu v napadnutom konaní

20. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky v napadnutom konaní, bol postup okresného súdu.

21. Prehľad úkonov okresného súdu v napadnutom konaní:

- 8. júla 2015 okresný súd poverením č. 5702 085238 z 8. júla 2015 poveril výkonom exekúcie súdneho exekútora,

- 11. augusta 2015 boli okresnému súdu doručené námietky sťažovateľky proti upovedomeniu súdneho exekútora o začatí exekúcie č. k. EX 4226/2015-6 z 27. júla 2015,

- 29. júna 2016 okresný súd svojím uznesením č. k. 5 Er 582/2015-36 z 29. júna 2016 (vydaným vyšším súdnym úradníkom) rozhodol o zamietnutí sťažovateľkou podaných námietok vrátane trov exekúcie,

- 9. februára 2017 okresný súd svojím uznesením č. k. 5 Er 582/2015-51 z 9. februára 2017 (vydaným zákonným sudcom v odvolacom konaní) rozhodol o zamietnutí sťažovateľkou podaných námietok vrátane trov exekúcie,

- 18. apríla 2017 bolo okresnému súdu doručené dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 Er 582/2015-51 z 9. februára 2017,

- 21. apríla 2017 bolo okresnému súdu doručené písomné doplnenie podaného dovolania spolu s prílohami,

- 24. apríla 2017 bol okresnému súdu doručený sťažovateľkou podaný návrh na zastavenie exekúcie/vedeného exekučného konania,

- 21. júla 2017 okresný súd doručoval sťažovateľkou podané dovolanie oprávnenej a súdnemu exekútorovi na vyjadrenie,

- 21. júla 2017 bolo okresnému súdu elektronickou poštou doručené písomné vyjadrenie súdneho exekútora o tom, že mu nebolo spolu s výzvou okresného súdu doručené sťažovateľkou podané dovolanie,

- 7. augusta 2017 bolo okresnému súdu doručené písomné vyjadrenie oprávnenej o tom, že jej nebolo spolu s výzvou okresného súdu doručené sťažovateľkou podané dovolanie,

- 14. novembra 2017 okresný súd doručoval sťažovateľkou podané dovolanie oprávnenej a súdnemu exekútorovi,

- 22. novembra 2017 okresný súd doručoval sťažovateľkou podaný návrh na zastavenie vedeného exekučného konania oprávnenej a súdnemu exekútorovi na vyjadrenie,

- 14. novembra 2017 bolo okresnému súdu doručené písomné vyjadrenie súdneho exekútora k sťažovateľkou podanému dovolaniu,

- 27. novembra 2017 bolo okresnému súdu doručené písomné vyjadrenie oprávnenej k sťažovateľkou podanému dovolaniu,

- 27 . decembra 2017 bolo okresnému súdu doručené písomné vyjadrenie oprávnenej k sťažovateľkou podanému návrhu na zastavenie exekučného konania,
- 10. januára 2018 okresný súd opätovne vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie sa k sťažovateľkou podanému návrhu na zastavenie exekučného konania,
- 16. januára 2018 bolo okresnému súdu doručené písomné vyjadrenie súdneho exekútora k stavu exekučného konania,
- 31. januára 2018 okresný súd svojím uznesením č. k. 5 Er 582/2015-143 z 31. januára 2018 rozhodol o zastavení vedeného exekučného konania a o tom, že súdny exekútor má nárok na náhradu trov exekúcie proti sťažovateľke ako povinnej z exekúcie,
- 6. februára 2018 bolo okresnému súdu doručené podanie z krajského súdu týkajúce sa podania informácie o stave exekučného konania v súvislosti so sťažovateľkou podanou sťažnosťou na postup okresného súdu,
- 20. februára 2018 bolo okresnému súdu doručené odvolanie povinnej (sťažovateľky) proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 Er 582/2015-143 z 31. januára 2018 proti výroku o trovách exekúcie,
- 7. marca 2018 okresný súd doručuje povinnou (sťažovateľkou) podané odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 Er 582/2015-143 z 31. januára 2018 súdному exekútorovi a oprávnenej na vyjadrenie,
- 9. marca 2018 a 10. apríla 2018 bolo okresnému súdu elektronicky doručené vyjadrenie súdneho exekútora k sťažovateľkou podanému odvolaniu proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 Er 582/2015-143 z 31. januára 2018,
- 22. mája 2018 súdny spis okresného súdu sp. zn. 5 Er 582/2015 bol predložený na odvolacie konanie krajskému súdu,
- 31. mája 2018 krajský súd svojím uznesením č. k. 10 CoE 21/2018-172 z 31. mája 2018 sťažovateľkou podané odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 Er 582/2015-143 z 31. januára 2018 zamietol,
- 12. júna 2018 bol súdny spis okresného súdu sp. zn. 5 Er 582/2015 vrátený okresnému súdu,
- 27. novembra 2018 bolo okresnému súdu doručené konečné vyúčtovanie nákladov exekučného konania,

- 23. apríla 2019 bol súdny spis okresného súdu sp. zn. 5 Er 582/2015 predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na dovolacie konanie.

22.1 Zhodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní je potrebné skonštatovať nesústredenú činnosť okresného súdu v súvislosti s doručovaním sťažovateľkou podaného dovolania súdnemu exekútorovi. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu sp. zn. 5 Er 582/2015, je zrejmé, že okresný súd nedoručil spolu s výzvou na vyjadrenie súdnemu exekútorovi aj podané dovolanie, k doručovaniu tak musel pristúpiť opakovane, pritom k prvému doručovaniu pristúpil okresný súd až tri mesiace po doručení samotného dovolania. Tento postup okresného súdu je možné označiť za zdĺhavý a v konečnom dôsledku za neefektívny a v jeho výsledku tak okresný súd doručoval podanie na vyjadrenie účastníkovi konania po vyše šiestich mesiacoch od jeho doručenia súdu a tento postup je priet'ahom v napadnutom konaní. Tento záver sa vzťahuje aj na sťažovateľkou podaný návrh na zastavenie exekučného konania, ktorý bol taktiež až po lehote šiestich mesiacov doručovaný účastníkom napadnutého konania. Ústavný súd vo svojej judikatúre síce poukazuje na to, že za priet'ahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba a že zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03), avšak dobu šiestich mesiacov na doručenie podania oprávnenej osobe na vyjadrenie považuje ústavný súd za priet'ah v trvaní šiestich mesiacov. Na druhej strane je potrebné poukázať na to, že okresný súd rozhodol o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekučného konania/napadnutého konania svojím uznesením č. k. 5 Er 582/2015-143 z 31. januára 2018, teda v merite veci bolo rozhodnuté po deviatich mesiacoch od podania návrhu, čo považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľné. Teda zistený priet'ah v napadnutom konaní hodnotí ústavný súd ako ojedinelý priet'ah, ktorý nemal na celkovú dĺžku konania, ktorú považuje za ústavne akceptovateľnú, podstatný vplyv (bližšie pozri bod 15 a 16).

22.2 Ústavný súd teda uzatvára, že s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, ako aj vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci nemožno v napadnutom konaní uvažovať o takých priet'ahoch, ktorých intenzita by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou

označených práv. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru ESĽP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dva až tri roky v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. rozsudok ESĽP vo veci Humen proti Poľsku z 15. 10. 1999, body 58 a 69, rozsudok ESĽP vo veci Calvelli a Ciglio proti Taliansku zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66). V dôsledku tohto záveru ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľkou podanú ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní ako zjavne neopodstatnenú.

22.3 Z rovnakého dôvodu odmieta sťažovateľkou podanú ústavnú sťažnosť aj pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže sa tento článok vecne nevzťahuje na sťažovateľkou namietané „prietahy“ v napadnutom konaní. K vysloveniu porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy dochádza len pri konštatovaní porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru takým závažným spôsobom, že došlo k odňatiu spravodlivosti.

23. Na záver ústavný súd dodáva, že vzhľadom na to, že vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2020

Miroslav DURIŠ
predseda senátu